

GUIA DOCENT
GÈNERE I DRETS HUMANS

Coordinació: CAMPS MIRABET, MARIA NURIA

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	GÈNERE I DRETS HUMANS			
Codi	101849			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Dret	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	CAMPS MIRABET, MARIA NURIA			
Departament/s	DRET			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CAMPS MIRABET, MARIA NURIA	nuria.camps@udl.cat	6	

Informació complementària de l'assignatura

L'assignatura "Gènere i Drets Humans" s'imparteix dins el Minor en Gènere i Dret, a 4rt. curs del Grau en Dret, quan ja s'han assolit conceptes bàsics fonamentals per comprendre aquesta matèria en el marc de les assignatures de 2n curs com són Dret Internacional Públic i Dret de la Unió Europea.

Després de la Segona Guerra Mundial i amb la creació de l'Organització de les Nacions Unides es consolida el procés d'internacionalització dels drets humans, de manera que, avui dia, constitueix una de les branques o sectors específics del Dret Internacional Públic. És dins d'aquest sector on s'ha desenvolupat de manera específica i progressiva el sistema internacional de protecció dels drets de les dones. Tot i que les normes generals de drets humans els són dones, es va fer necessari un reconeixement específic dels drets de les dones. En l'àmbit del Dret Internacional aquest reconeixement s'ha anat produint d'un manera progressiva. S'ha concretat amb l'adopció d'instruments normatius particulars que pretenen assolir un major grau de protecció. Cal subratllar l'acció del moviment feminista que amb la seva lluita ha contribuït de forma determinant i decisiva a fer avançar el respecte i protecció d'aquest drets.

Resulta pertinent donar la possibilitat a l'estudiant, futurs i futures juristes, de que s'apropin i es familiaritzin amb el sistema internacional de protecció dels drets de les dones, davant la quotidianitat de la seva vulneració en gran part del món, inclòs el nostre entorn més proper.

La finalitat principal d'aquesta matèria és, des de la perspectiva del pensament crític, autocrític i la capacitat de reflexió, assentar les bases sobre el sistema jurídic internacional de protecció dels drets de les dones i la seva aplicació. D'acord amb aquest objectiu, s'analitzen els instruments jurídics internacionals vigents i el seu desenvolupament progressiu, així com també les normes de *soft law* que els complementen i contribueixen a fer-los avançar.

Objectius acadèmics de l'assignatura

OBJECTIUS

En aquesta assignatura s'analitzarà el sistema internacional de protecció dels drets de les dones que s'ha anat desenvolupant de forma progressiva dins el marc del Dret Internacional dels Drets Humans que avui en dia constitueix un sector del Dret Internacional Públic.

S'estudiarà la normativa vigent que conforma aquest sistema, així com l'acció paral·lela del moviment feminista i de les organitzacions no governamentals que han coadjuvat a l'adopció de la mateixa.

S'analitzaran els mecanismes de control existents per aconseguir l'aplicació efectiva de les normes vigents.

Es prestarà atenció específica als instruments de *soft law* més rellevants que s'ocupen també dels drets de les dones com l'Agenda 2030.

Resultats de l'aprenentatge:

- Domini de la normativa internacional específica sobre els drets de les dones.
- Identificar quins són els instruments de control establerts en l'àmbit internacional per a l'aplicació dels drets de les dones.
- Saber aplicar a casos concrets els mecanismes de protecció existents.
- Incorporar nous conceptes vinculats als estudis de gènere, els drets humans i el desenvolupament sostenible.

Competències

Competències Bàsiques	Competències Específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels graduats/des.	Competències generals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.	Competències Transversals de la UdL segons Pla Director de la Docència
CB1 Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del camp d'estudi.	CE1 Demostrar coneixement de les característiques, els esquemes conceptuals, les institucions i els procediments del sistema jurídic.	CG1 Capacitat d'anàlisi i de síntesi (C. Instrumental)	CT1 Correcta comunicació oral i escrita en el llenguatge tècnic. (C. Instrumental)
CB2 Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i posseïxin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.	CE2 Demostrar coneixement de l'ordenament jurídic en vigor	CG2 Capacitat de gestió adequada de la informació. (C. Instrumental)	CT2 Domini de les TIC aplicades al perfil del grau: tractament de textos, bases de dades, recursos web. (C. Instrumental)
CB3 Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.	CE3 Capacitat per identificar interessos socials i valors subjacents als principis i regles jurídiques.	CG3 Capacitat per al treball en equip. (C. Interpersonal)	CT3 Correcta comunicació oral i escrita en anglès en el llenguatge tècnic. (C. Instrumental)
CB4 Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.	CE4 Capacitat per percebre i assimilar el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió transdisciplinària	CG4 Capacitat d'aprenentatge autònom permanent i adaptació a les noves circumstàncies. (C. Sistèmica)	CT4 Respecte als drets fonamentals d'igualtat entre homes i dones, a la promoció dels drets humans i als valors propis d'una cultura de pau i valors democràtics. (C. Interpersonal)

Competències Bàsiques	Competències Específiques: coneixements, habilitats (saber i saber fer) que s'esperen dels graduats/des.	Competències generals: treball en equip, comunicació, resolució de problemes, etc.	Competències Transversals de la UdL segons Pla Director de la Docència
CB5 Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia	<p>CE5 Capacitat per identificar i interpretar les fonts del dret vigent.</p> <p>CE6 Adquisició d'una consciència crítica a l'anàlisi de l'ordenament jurídic i el desenvolupament de la dialèctica jurídica.</p> <p>CE7 Capacitat per construir una decisió jurídica raonada.</p> <p>CE8 Capacitat per assessorar sobre les possibles respostes a un problema jurídic, en diversos contextos, i dissenyar estratègies conduents a les diferents solucions.</p> <p>CE9 Capacitat per redactar documents jurídics de naturalesa diferent</p> <p>CE10 Capacitat de creació i estructuració normativa.</p> <p>CE11 Capacitat de negociació i conciliació.</p>	CG5 Capacitat d'iniciativa, creativitat i lideratge. (C. Sistèmica)	CT5 Aplicar la perspectiva de gènere a les funcions pròpies de l'àmbit professional

Continguts fonamentals de l'assignatura

D'acord amb els objectius i resultats d'aprenentatge fixats, el contingut de l'assignatura queda estructurat en les següents unitats:

Unitat 1. Anàlisi de la normativa internacional sobre els drets de les dones.

Unitat 2. L'aplicació: mecanismes convencionals i mecanismes extra convencionals.

Unitat 3. Gènere i Desenvolupament.

Eixos metodològics de l'assignatura

El procés d'ensenyament-aprenentatge en aquesta assignatura es basa en el treball a l'aula i el treball autònom que realitza l'estudiant.

En tractar-se d'una assignatura que s'imparteix en modalitat semipresencial **es considera fonamental assistir i participar en les sessions presencials** per tal d'abordar de forma conjunta els aspectes bàsics de la matèria i facilitar-ne la seva compressió, és per això que **es tindrà en compte la l'avaluar les activitats**.

La metodologia utilitzada en aquesta assignatura combina les següents estratègies d'ensenyament-aprenentatge:

- Sessions teòriques.
- Resolució de casos i activitats proposades tant de forma individual com en equip.
- Lectura de materials proposats com a punt de partida per a la realització de diverses activitats.
- Participar en activitats formatives complementàries: una de les activitats consistirà en participar en el Programa "Aules contra la pobresa" coordinat des de la unitat de Desenvolupament i Cooperació de la UdL.
- Tutories orientatives al llarg de tot el curs.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

CRONOGRAMA – Curs 2023-24

1.- Sessions presencials. S'imparteixen els dilluns de 17 a 19h. Aula 0.35 de la FDET

DIA	HORA
Sessió 1. 5 de febrer	17 a 19h.
Sessió 2. 19 de febrer	17 a 19h.
Sessió 3. 11 de març	17 a 19h.
Sessió 4. 15 d'abril	17 a 19h.
Sessió 5. 29 d'abril	17 a 19h.
Falta acabar de concretar la data d'una sessió, podria ser que algun dels dies es modifiqui en funció del Programa "Aules contra la pobresa", s'avisarà a classe amb antelació.	

2.- Treball autònom. Una part important del procés d'ensenyament-aprenentatge se centra en el treball autònom de l'alumnat. És per això que els i les estudiants al llarg del curs hauran de desenvolupar les diverses tasques proposades i consultar els materials pertinents a partir de les indicacions publicades al campus virtual. Els terminis concrets de lliurament de les activitats que comptabilitzen a efectes d'avaluació seran enunciats per la professora en el moment de publicar la tasca a realitzar.

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació

L'assignatura segueix un sistema d'avaluació continuada consistent en la realització de 3 activitats.

Per superar aquesta avaluació continuada cal realitzar totes les activitats i obtenir, en conjunt, una qualificació mínima de 5 punts sobre 10.

Bloc 1. Teoria i pràctica. Activitat 1: Es publicarà a l'apartat "Recursos" l'enunciat i contingut.

Criteris: Per a superar aquesta activitat i que el resultat pugui sumar-se a la resta d'activitats: cal obtenir un mínim de 4/10 punts en total

Ponderació: 30%

Bloc 2: Teoria i pràctica. Activitat 2 : Es publicarà a l'apartat "Recursos" l'enunciat, contingut i terminis de lliurament.

Criteris: Per a superar aquesta activitat i que el resultat pugui sumar-se a la resta d'activitats: cal obtenir un mínim de 4/10 punts en total

Ponderació: 30%

Bloc 3: Teoria i pràctica. Activitat 3: Tindrà dues parts, una part serà una activitat vinculada a la sessió obligatòria de participació en el Programa "Aules contra la pobresa".

L'altra part es publicarà a l'apartat "Recursos" l'enunciat, contingut i terminis de lliurament.

Criteris: Per a superar aquesta activitat i que el resultat pugui sumar-se a la resta d'activitats: cal obtenir un mínim de 4/10 punts en total

Ponderació: 40%

Avaluació alternativa

Per motius de conciliació laboral o familiar que caldrà acreditar documentalment es pot optar a l'avaluació alternativa la qual consistirà en:

- Una prova de coneixements que tindrà dues parts (80%): -

Teoria (50%)

Pràctica (50%)

- Recensió sobre una monografia o article (20%)

El termini per renunciar a l'avaluació continuada serà:

Segon semestre: Fins al 20 de març

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia:

- CHARLESWORTH, Hilary; CHINKIN, Christine: *The boundaries of International law: A feminist analysis*, Manchester university Press, 2000.

- CRUZ PARCERO, J.A.; Vázquez, R (coord.): *Derechos de las mujeres en el Derecho Internacional*, 2010; es pot consultar en: http://www.equidad.scjn.gob.mx/biblioteca_virtual/GeneroDerechoYJusticia/01.pdf

- DAVIS, Angela: *Mujeres, raza y clase*, 1981

- GUILLÉN, A; TOMÁS, S: *L'Enfocament de gènere i basat en drets humans (EGiBDH)*. Institut de Drets Humans de Catalunya, Barcelona, 2014.

- FEDERICCI, Silvia: *Caliban i la bruixa. Dones, cos i acumulació primitiva*, 2018.

- NACIONES UNIDAS. ONU MUJERES: *El progreso de las mujeres en el mundo. En busca de la justicia*, 2011; es pot consultar a: <http://www2.unwomen.org/~media/field%20office%20mexico/documentos/publicaciones/2012/el%20progreso%20de%20las%20mujeres%20en%20el%20mundo%202011-2012/el%20progreso%20de%20las%20mujeres%20en%20el%20mundo%20completo%20pdf.pdf?v=3&d=20141219T103325>

- RODÓ-ZARATE, M: *Interseccionalidad. Desigualdades, lugares y emociones*, 2021.

- RODRÍGUEZ PALOP, María Eugenia, REY PÉREZ, José Luis. y TRIMIÑO VELÁSQUEZ, Celina, "La lucha por los derechos de las mujeres en el siglo XIX. Escenarios, teorías, movimientos y acciones relevantes en el ámbito angloamericano", en G. PECES-BARBA, E. FERNÁNDEZ GARCÍA y R. de ASÍS ROIG y F.J. ANSUÁTEGUI (eds.), *Historia de los derechos fundamentales. Tomo III (Siglo XIX)*. Vol. I, Libro II, Dykinson, Madrid, 2008, pp. 1153-1219.

- UNFPA, ONU Mujeres, UNICEF, PNUD . *Ampliando la mirada: La integración de los enfoques de género, interculturalidad y derechos humanos*. Documento preparado por las consultoras de Inclusión y Equidad Alejandra Faúndez y Marisa Weinstein, 2013.

- VARELA, Núria: *Feminismo para principiantes*, 2019.

- CAMPS MIRABET, Núria: "Género y desarrollo sostenible", en SOROETA, J. (Coord.) *Anuario de los cursos de derechos humanos de Donostia-San Sebastián, Vol.XV: Protección de los derechos humanos y el desarrollo sostenible*, 2016